

NORGES SEILFORBUNDS VISJON

SEILGLEDE FOR ALLE

– I ET RENT HAV



Utdrag fra:
Norges Seilforbunds årsrapoort 2020
Strategi- og handlingsplan 2021-2024
Seiling i Norge – jubileumsbok 1970–2020

Hold Havet Rent

NSFs ARBEID FOR SEILERES MILJØBEVISSTHET

Ved Thomas Nilsson, prosjektansvarlig



Trond R. Teigen

#Holdhavetrent er Norges Seilforbunds miljøkampanje som ble startet i 2017 av Jon Amtrup. Kampanjen har til hensikt å samle seilerne langs hele kysten i en evigvarende ryddeaksjon av plast i havet. Det er Norges Seilforbund som organiserer kampanjen, men det er seilerne som tar samfunnsansvar ved å rydde strender, svaberg og øyer langs hele Norges lange kyst. Kampanjen er også en del av «Clean Seas – Turn the tide on plastic»,

som er FNs verdensomspennende kampanje for et renere hav og FNs bærekraftsmål #14 «Liv under vann».

NY PROSJEKTLEDER

Takket være midler fra Handelens Miljøfond var det mulig for Norges Seilforbund å ansette Thomas Nilsson 1. januar 2020 som prosjektleder for



Thomas Nilsson holder innlegg og forteller om Norges Seilforbunds arbeid med Hold havet rent under Hold Norge Rents konferanse i 2020.

kampanjen «Hold Havet Rent». Han kom fra et tilsvarende engasjement hos SailLogic og kampanjen Clean Seas, og han tok dette arbeidet med seg inn i NSF. Etter ønske fra NSF er hans engasjement – foruten å være en del av markedsarbeidet til NSF – å jobbe tett mot seilforeninger, klasseklubber og alle landets seilere for å øke miljøbevisstheten og få alle til å bidra til å redusere den marine forurensningen.

Arbeidet hans har i 2020 hovedsakelig bestått i å være en pådriver mot seilforeninger og klasseklubber slik at de engasjerer seg i arbeidet mot marin forurensning, både ved at de selv driver virksomheten sin på en miljøvennlig måte, men også ved at de deltar i ulike ryddeaktiviteter.

Det har vært viktig å engasjere barn og ungdom i dette arbeidet, ikke minst igjennom kunnskap og informasjonsformidling. Dette ble blant annet



U10-seilerne under norgescupen i Sandefjord i september 2020 er klare for innsats og vet hva det dreier seg om!

gjort ved å implementere en egen miljødel i barne- og ungdomsprogrammet «Peiling på seiling» til bruk på alle landets sommerskoler og nybegynnerkurs.

SERTIFISERING AV SEILFORENINGER

Med støtte fra Handelens Miljøfond er det igangsatt et arbeid i samarbeid med konsultantselskapet Cowi med å utvikle en «Hold Havet Rent»-veileder /sertifiseringsordning som skal bidra med å sette miljøfokus i foreningenes daglige virke. Denne veilederen er planlagt ferdig vinteren 2021.

Informasjonsarbeid om de mange ulike tilskuddsordninger som gir økonomisk støtte til foreningene som aktivt bidrar i kampen mot marin forurensning, har vært en viktig del av arbeidet.



-> Thomas Nilsson er klar til å kunne overrekke Verdens Naturfond en sjekk på 450 240 kroner i forbindelse med årets TV-aksjon: «t hav av muligheter».



Morten Jensen

<- NSF markerte seg under årets TV-aksjon og sto for innsamling av nærmere en halv million kroner til Verdens Naturfond arbeid mot marin forurensning av verdenshavene. Og hva gjør man ikke for å skape oppmerksomhet for kampanjen? Hold havet rent-grunnlegger Jon Amtrup er her ikledd en kolleksjon av kunstneren Pippip Ferner lagd av søppel fra havet.

Som medlem av Hold Norge Rent har NSF igjennom sesongen 2020 vært aktive i flere landsomfattende kampanjer med søkelys på plast på avveie, og NSF tok en ledende rolle i kampanjen #likefinsomfør sammen med Hold Norge Rent. Et ledd i dette arbeidet var utsendelse av søppelsekker med Kystlotteri-lodd til alle landets seilforeninger.

I september 2020 arrangerte NSF sin egen Hold Havet Rent-uke i forbindelse med strandryddeuken til Hold Norge Rent, og NSF var initiativtager og primusmotor til temadag «Vi rydder på hjemmebane» som var rettet med idrett-Norge. For sitt gode arbeid i 2020 ble NSF tildelt prisen «Årets Medlem» av Hold Norge Rent.

NSF BLE ÅRETS MEDLEM 2020 I HOLD NORGE RENT

Årets høydepunkt under årets «Hold Havet Rent»-kampanje var den formidable innsatsen seil-Norge mobiliserte til under NRKs TV aksjon «Et hav av muligheter». Her ble nærmere 500 000 kroner samlet inn av seilere over hele landet. Pengebeløpet ble overrakt Verdens Naturfond i begynnelsen av desember 2020. NSF tok en aktiv rolle under hele aksjonen og var en av flere aktører som var til stede på Oslo Børs da næringslivet samlet inn midler til årets TV-aksjon.

Gjennom hele 2020 har man besøkt mange foreninger, skoler, bedrifter og arrangementer for å gjennomføre ryddeaksjoner og for å holde foredrag. NSF har også klart å engasjere våre mange toppidrettsutøvere med landslaget i spissen til å bli tydelig og gode ambassadører for kampanjen «Hold Havet Rent».

NSF VIL VÆRE PÅDRIVER I IDRETT-NORGE

Resultatet av den jobben som ble gjort i 2020, gjør at NSF er bedre rustet i sitt miljøarbeid enn noen gang og klare for å ta kampanjen «Hold Havet Rent» flere steg videre i årene som kommer. Ikke minst er målet å engasjere enda flere seilere langs hele kysten.

For Norges Seilforbund er det også viktig i årene som kommer å samarbeide med de aktørene som allerede er på banen. Det vil si seilforeninger, dykkerklubber, lokale friluftsråd, skjærgårdstjenester og så klart de som til slutt mottar avfallet. Dette arbeidet gjelder ikke minst mot idrett-Norge, og Norges Seilforbund har som mål å være ledende innen miljøarbeid og -bevissthet i idrett-Norge. Det å trekke flere inn i arbeidet, er en del av dette.



Thomas Nilsson (t.h) ble rundlurt og trodde han kom for noe helt annet da Norges Seilforbund ble kåret til Årets medlem i Hold Norge Rent 2020.

Filmopptak



Thomas Nilsson

Norges Seilforbund ser det som viktig å samarbeide med alle aktører som er på banen – liten og stor – når det gjelder innsatsen mot og gi kunnskap om marin forurensning.

Seiling og det grønne skiftet

Havet er helt avgjørende for alt livet på jorden. Seiling og idretten spiller en viktig rolle i det grønne skiftet og målet om en mer bærekraftig fremtid.

NSF skal arbeide for bevaring og beskyttelse av det marine miljøet gjennom nasjonale og internasjonale planer og kampanjer. NSF er medlem av organisasjonene Norsk Friluftsliv og Hold Norge Rent. Gjennom tilknytning til World Sailing er NSF også en del av FNs miljøkampanje «Clean Seas – Turn the tide on Plastic», som jobber mot bærekraftsmål nr. 14: Liv under vann: «Bevare og bruke havet og de marine ressursene på en måte som fremmer bærekraftig utvikling».

NSF skal være en pådriver for at seilforeninger engasjerer seg i arbeidet ved at de selv driver sin virksomhet på en miljøvennlig måte, og ved at de bidrar til å gjøre den oppvoksende generasjonen kunnskapsrike nok til å jobbe aktivt mot marin forurensning på alle mulige plan.

NSF skal drive med aktiv kunnskaps- og informasjonsformidling om tiltak og aktiviteter som synliggjør seileres engasjement og arbeid for et renere hav, bedre miljø og en bærekraftig fremtid.

Mål

- Redusere seilsportens CO₂-avtrykk
- Øke antall seilforeninger som aktivt er en del av kampanjen «Hold Havet Rent».
- Få andre sær-idrettsforbund til å vise et miljøengasjement på sine områder, for på den måten å redusere bruken av unødvendig plast og forhindre at plast kommer på avveie i naturen og til slutt finner veien til havet.
- Øke antall seilforeninger som tar i bruk NSF veileder «Hold Havet Rent» og «Idrettens Miljøhåndbok» i sitt daglige virke.

Handlingsplan

- NSF skal engasjere og aktivere seilforeningene i kampanjen «Hold Havet Rent», og tilknyttede kampanjer som strandryddeuken, vårryddedagen og #likefinsomfør
- NSF skal bidra til at seilforeningene kan avholde egne aksjoner under «Hold Havet Rent»-uken i september.
- NSF skal aktivt informere om verktøy, finansieringsordninger og andre motivasjonsfaktorer som seilforeningene kan ta i bruk for å styrke sitt miljøengasjement.
- NSF skal bidra til at miljøprogrammet i «Peiling på seiling» implementeres i alle landets sommerskoler og kurstilbud.
- NSF skal søke samarbeid i miljøarbeidet på tvers av foreninger, organisasjoner og idrettslag, for eksempel lokale friluftsråd, dykkerklubber etc.



NSF skal arbeide for bevaring og beskyttelse av det marine miljøet gjennom nasjonale og internasjonale planer og kampanjer.

Miljø

Kapittel

XIV

Seilernes selvsagte miljøengasjement

Tekst: Morten Jensen

Uansett hva man måtte mene om hvorvidt klimaendringene er et produkt av menneskelig adferd eller ikke, er det i hvert fall sikkert at plast-forurensningen i havet er menneskeskapt. Nå er det opp til befolkningen på jordkloden å redusere bruken av plast og stoppe dumping av søppel i havet. Og inntil dette er under kontroll, må menneskene selv forestå arbeidet med å rydde opp i havet og i fjæra. Dette er derfor blitt en viktig sak for Norges Seilforbund, som har satt det å ta vare på det marine miljøet høyt på agendaen.

– Engasjementet begynte rundt 2015, da Jon Amtrup tok initiativet til å starte kampanjen «Hold havet rent» i regi av Norges Seilforbund, forteller Thomas Nilsson, som per 1. januar 2020 ble engasjert av Norges Seilforbund til å administrere og koordinere Seilforbundets fremtidige innsats for å redusere den marine forsøpling.

Seilere ferdes langs hele kysten, og tanken bak Hold havet rent-kampanjen var å engasjere alle landets seilere til å rydde holmer og strender der de kom. Om alle gjorde en liten innsats, ville den samlede betydning bli stor. Kampanjen satte fart under Klubbkonferansen i 2016. Der fortalte Simen Andreas Henrik Knudsen fra



– Engasjementet begynte rundt 2015 med kampanjen «Hold havet rent» i regi av Norges Seilforbund, forteller Thomas Nilsson.

Nordic Ocean Watch om surfernes miljøholdninger og arbeid for å holde strendene de surfet på frie for søppel. Det ga mange seilere, inkludert Thomas Nilsson, en vekker:

– Ja, dette innlegget fikk meg til å tenke over og ikke minst oppdage hvor ille det er. Jo mer jeg så meg rundt, desto mer skjønte jeg hvor «søppelblinde» vi alle var blitt.

Norges Seilforbunds gryende miljøengasjement med Hold havet rent-kampanjen medførte at NSF ble medlem av organisasjonene Hold Norge Rent og Norges Friluftsråd. Seilerne ble motivert til å ta aktivt del i den årlige strandryddedagen i regi av Hold Norge Rent, og det ble utviklet en egen app, Hold Havet Rent, hvor seilforeninger kunne registrere søppelet de hadde plukket opp, og dermed også dokumentere sin egen innsats.

Clean Seas

– Turn the tide on Plastic

Det var først og fremst turseilerne som lot seg engasjere av Hold Havet Rent-kampanjen. Det er de som farer rundt i skjærgården, der søppelet har hopet seg opp, mens regattaseilerne har sine mer eller mindre faste områder der de seiler. Som jollepappa tok imidlertid Thomas Nilsson miljøengasjementet sitt med til jollemiljøet, og da Norsk Seil sportsliga ble etablert og håndteringen av den ble overlatt til eventselskapet SailLogic, ble dette virkelig synlig.

SailLogic og Seil sportsligaen ønsket, i likhet med Seilforbundet, å gjøre en innsats for miljøet, og de ønsket å få med seg næringslivet i dette arbeidet. På denne tiden – i 2017– etablerte FN med nordmannen Erik Solheim i spissen UN Environment-kampanjen «Clean Seas – Turn the tide on Plastic». Kampanjen støttet også en Volvo Ocean Race-båt med samme navn.

– Dette synes vi var en super plattform og kampanje å fronte i regattamiljøet og Seil sportsligaen. SailLogic tok kontakt med UN Environment, og Norge var med det et av de første landene som grep fatt i kampanjen og frontet den nasjonalt, forteller Thomas Nilsson.

Clean Seas-kampanjen ble dermed en naturlig og viktig del av seil sportsligaen og i regattamiljøet for øvrig.

Å arrangere strandryddinger

i forbindelse med regattaer og treningsleirer er blitt vanlig. «Det skal se bedre ut når vi forlater et område, enn det var da vi kom», har vært et motto blant flere. SailLogic har også fått næringslivet med seg, og de har blant annet arrangert miljøkonferanser, Clean Seas Ocean Summits, for bedrifter i Sandefjord og under Arendalsuka i 2019 med påfølgende regatta i Seil sportsligaens J/70-er.

Seilernes miljø-DNA

På samme måte som Klubbkonferansen i 2016 var et miljøoppvåkningen år for norsk seil sport, har 2019 vært året da dette arbeidet virkelig har skutt fart. Norges Seilforbund og SailLogic gjennomførte i løpet av året 33 foredrag i skoler, seilforeninger og hos bedrifter for å løfte kunnskapen rundt marin forsøpling og plast på avveie. Det er blitt avholdt 14 større ryddeaksjoner med skoler og seilforeninger. Tilsammen er det blitt plukket opp rundt 4,5 tonn plast i løpet av året.

– Tilstedeværelse ved landets største seilarrangementer har vært en av mange suksesskriterier i kampanjen. Gjennom arrangementene og arbeidet i seilforeninger, fra Tromsø i nord og ned rundt kysten helt inn i Oslofjorden, har vi etablert et nasjonalt fokus på marin forsøpling. Jeg tør påstå at vi virkelig har fått endret folks holdninger der vi har vært, sier Thomas Nilsson, som har gått i bresjen for engasjementet.

Nå ved inngangen til Norges Seilforbunds andre 50-års epoke, skal miljøarbeidet løftes ytterligere.

– Nå skal det ikke bare dreie seg om å foreta en enkelt strandrydding i ny og ne, men å få miljøaspektet helt inn i ryggmargen. Det skal selvfølgelig handle om at seilere skal bidra til å fjerne det søppelet som er, men ikke minst at de også skal bidra til å redusere bruken av plast og sørge for at mindre av den havner i havet. Vi ønsker at seilere og seilforeninger skal ha fokus på dette hver dag, og at det å holde havet rent skal være en fanesak for alle seilere, alle seilforeninger, klasseklubber og regattaarrangører. Dette skal være en del av seilernes DNA, sier Thomas Nilsson.

NSF vil innta en lederrolle i Idretts-Norge

Kampanjene Hold Havet Rent og Clean Seas ble på tampen av 2019 slått sammen til én kampanje. Nå er det Clean Seas-navnet som løftes videre.

– Det var ikke så gunstig, men snarere litt forvirrende, med to parallelle kampanjer. Samtidig var det naturlig at Norges Seilforbund sitter i førersetet for seilernes miljøengasjement, sier Thomas Nilsson, som fra og med 2020 skifter fra å ha SailLogic som oppdragsgiver til å bli engasjert av Norges Seilforbund.

SailLogic skal imidlertid fortsatt være med for fullt, og arbeidsfordelingen er klar: Norges Seilforbund skal fronte

arbeidet mot seilere og seilforeninger, mens SailLogic skal jobbe videre med å få bedrifter til å bli engasjerte og bli bidragsytere i seil sportens arbeid mot marin forsøpling.

Norges Seilforbund ønsker også å innta en lederrolle i Idretts-Norge ved å vekke til live miljøbevisstheten i flere særforbund. Resultatet av forsømmelse på miljø-området havner til syvende og sist i havet, og blir dermed til syvende og sist seilernes problem i deres streben etter å holde sin tumleplast renest mulig.

– Å rydde plast på en strand er som å plukke lavhengende frukt og en selvfølge at man kan og skal gjøre, men vi kan plukke så mye vi orker uten å komme det egentlige problemet til livs. Nå er vi nødt til å ta tak i og fokusere på det som forårsaker marin forsøpling. Vi må få hele Idretts-Norges over to millioner medlemmer til å gjøre alle de små tiltakene og være seg bevisste hva det for eksempel er av mikroplast i tannpastaen de bruker, i vaskemidlene, hva materialet i treningstøyet består av, hva kunstgressbanen er laget av, bestikket man bruker under idrettsarrangementer og så videre og så videre.

– Det er så enormt mye å ta tak i, og det vil monne, sier Thomas Nilsson. I 2020 har Norges Seilforbund og konsulentfirmaet Cowi startet et arbeid med å miljøsertifisere seilforeninger med hensyn til hvordan deres daglige drift er, hvordan anlegg



Sjøen er seilernes tumleplass. Norges Seilforbund har derfor den største interesse av at havet er friskest mulig, og var derfor tidlig ute med å vise sitt miljøengasjement. Ved inngangen til 20-tallet er dette engasjementet større enn noensinne.

driftes og regattaer arrangeres, og det er naturlig at en slik modell også kan overføres til alle andre idrettsforeninger.

Sjøen er seilernes tumleplass – og seilerne ønsker å ta et ansvar for å ta vare på den.